

ครัวอ้อมอุ่น พี่เพื่อน้องแม่โจ้

มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เป็นสถาบันการศึกษาชั้นนำด้านการเกษตรมายาวนานกว่า ๘๐ ปี มุ่งมั่นพัฒนาบัณฑิตสู่ความเป็นผู้อุดมด้วยปัญญา อดทน สู้ งาน เป็นผู้มีคุณธรรมและจริยธรรม เพื่อความเจริญรุ่งเรืองวัฒนาของสังคมไทยที่มีการเกษตรเป็นรากฐาน ให้โอกาสทางการศึกษาแก่ผู้ด้อยโอกาสเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา เปิดโอกาสให้ศิษย์เก่า ประชาชน องค์กรภาครัฐและเอกชน ได้มีส่วนร่วมในการพัฒนามหาวิทยาลัยแม่โจ้ เจริญก้าวหน้า

ครัวอ้อมอุ่น พี่เพื่อน้อง เริ่มต้นมาจากครั้งที่มหาวิทยาลัยได้จัดโครงการเสวนามุมมองศิษย์เก่า : เหลียวหลังแลหน้าสู่การพัฒนาแม่โจ้ ซึ่งจัดขึ้นเมื่อวันเสาร์ที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๕ ณ ห้องประชุมอาคารกาญจนประโชติ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ศิษย์เก่าแม่โจ้หลายรุ่นทั่วประเทศที่เข้าร่วมโครงการเสวนาได้พบนักศึกษาที่ประสบปัญหาทางการเงิน ชดสน ขาดแคลน มาจากครอบครัวที่ยากจนและด้อยโอกาสจำนวนมาก จึงเห็นความสำคัญว่าการที่ศิษย์เก่าหลายคนมีความมั่นคง มีความเจริญเติบโตในอาชีพและชีวิตวันนี้ เพราะเคยได้รับโอกาสดังกล่าวจากพี่แม่โจ้มาก่อน ศิษย์เก่าแม่โจ้รุ่น ๕๐ นำโดยนายอรรถพล กาวชู ประธานรุ่นและคณะจำนวนหนึ่ง จึงได้ระดมทุนเบื้องต้นจำนวน ๑ หมื่นบาท จัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ทำครัว เช่น เตาแก๊ส หม้อหุงข้าว กระทะ จานช้อน ฯลฯ ให้เป็นครัวประกอบอาหารแก่นักศึกษาที่ยากจนดังกล่าว โดยใช้ชื่อว่า “ครัวอ้อมอุ่นพี่เพื่อน้อง” ซึ่งหมายถึง น้องแม่โจ้คนใดก็ได้ เมื่อหิวแล้วมาทำอาหารกินข้าวและช่วยกันดูแลทำความสะอาด บรรเทาความหิว ความขัดสน เดือดร้อนและแบ่งเบาภาระผู้ปกครอง “อ้อม คือ อ้อมท้อง” “อุ่น คือ อุ่นใจทั้งตนเองและพ่อแม่” พี่แม่โจ้คนใดรุ่นไหนมาช่วยกันเลี้ยงน้องตอบแทนคุณแม่ “แม่ คือ มหาวิทยาลัยแม่โจ้” โดยสามารถสนับสนุนครัวฯ ได้ทั้งข้าวสาร อาหารแห้ง ไข่ ผัก เครื่องปรุง ตามกำลังความสามารถ ไม่มีการเรียไรใด ๆ พร้อมกันนั้นได้มอบหมายคณะบุคคลซึ่งเป็นศิษย์เก่าและบุคลากรในมหาวิทยาลัยเป็นคณะกรรมการดูแลครัวฯ ตั้งแต่ ปี พ.ศ.๒๕๕๕ เป็นต้นมา

การดำเนินงานครัวอ้อมอุ่น พี่เพื่อน้อง เริ่มขึ้นครั้งแรกเมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๕ โดยใช้ห้องพักเรือนพักสมาคมศิษย์เก่าแม่โจ้ (อาคารพลังศิษย์เก่า) จากนั้นจึงย้ายมาที่อาคาร “ครัวพิรุณ” ซึ่งเป็นเรือนพักของสมาคมฯ มาอย่างต่อเนื่อง โดยความอนุเคราะห์จาก ดร.อุทัย วาสนาพันธ์พงศ์ นายกสมาคมฯ ขณะนั้น ให้การสนับสนุน มีนักศึกษาแม่โจ้ไปรับประทานอาหารที่ครัวจำนวน ๔๐-๕๐ คน/มื้อ/วัน มีพี่แม่โจ้รุ่นต่าง ๆ บุคลากรมหาวิทยาลัย

ครัวอ้อมอุ่น พี่เพื่อน้องแม่โจ้!

และผู้มีจิตศรัทธาภายนอกแวะเวียนนำสิ่งของมาสนับสนุนและยังให้ความรู้ด้านต่างๆ การแนะนำการเรียนการดำรงชีวิต การรับไปทำงานหารายได้นอกเวลา การฝึกสหกิจศึกษา ทั้งนักศึกษาเองยังมีการพบปะพูดคุยทำความเข้าใจระหว่างกันและกันและไปช่วยเหลือทำกิจกรรมต่าง ๆ ภายในมหาวิทยาลัยอย่างสม่ำเสมอ ครัวอัมมუნ พี่เพื่อน้อง ได้รับการสนับสนุนอย่างดีทำให้มีการสนับสนุนอย่างสม่ำเสมอ

ต่อมาคณะกรรมการครัวอัมมუნฯ ได้พิจารณาความเหมาะสมที่จะทำให้อัมมุนมีประโยชน์สูงสุด เมื่อวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๕๘ ครัวอัมมุนฯ จึงได้ย้ายวัสดุสิ่งของจากอาคารครัวพิรุณมาสนับสนุนนักศึกษาชมรมพืชศาสตร์ที่โรงรถระดมมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ช่างสระเกษตรสนาน เป็นเต็นท์ผ้าใบชั่วคราว เพื่อใช้เป็นครัวประกอบอาหารสำหรับนักศึกษาที่มาจัดทำรถระดมยี่เป็งเชียงใหม่ ส่งไปประกวดในนามมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ได้รับรางวัลชนะเลิศครองรางวัลด้วยพระราชทานพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ประจำปี ๒๕๕๘ และปี ๒๕๕๙ หลังเสร็จจากการจัดทำรถระดม ประจำปี พ.ศ.๒๕๕๘

คณะกรรมการครัวอัมมุน พี่เพื่อน้อง จึงเห็นสมควรที่จะดำเนินการก่อสร้างอาคาร “ครัวอัมมุน พี่เพื่อน้อง” ไว้ภายในมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ให้เป็นการถาวรและมั่นคง ประธานคณะกรรมการครัวอัมมุนฯ จึงนำคณะกรรมการเข้ารดน้ำดำหัวและเข้าพบเพื่อหารือแนวทางการดำเนินการกับอธิการบดีมหาวิทยาลัยแม่โจ้ (ผศ.ดร.จำเนียร ยศราช) และนายกสภามหาวิทยาลัย (ดร.อำนวย ยศสุข) ณ ห้องรับรองสภามหาวิทยาลัย เมื่อวันอาทิตย์ที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๙ จากนั้นจึงได้รวมพลังระดมปัจจัยและทุนจากศิษย์เก่าแม่โจ้ทั่วประเทศกว่า ๒ แสนบาท ได้รับเงินสนับสนุนจากการแข่งขันกบฏการกุศลจากคณะกรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัยสมทบอีกจำนวนสามแสนบาท ออกแบบและจัดสร้างอาคาร คสล. จำนวน ๑ หลัง และสร้างกระท่อมไม้ไผ่จำนวน ๑ หลัง สำหรับนักศึกษาที่ได้รับมอบหมายดูแลครัวอีกด้วย และเมื่อวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๖๐ หลังเสร็จพิธีรับขวัญน้องใหม่ ประจำปี ๒๕๖๐ ได้มีพิธีทำบุญเปิดกระท่อมนักศึกษาและมีการเสวนาระหว่างผู้บริหารมหาวิทยาลัย ศิษย์เก่าแม่โจ้ ในแนวทางการดำเนินงานให้ครัวมีความมั่นคง ยั่งยืน เป็นสิ่งที่แสดงถึงอัตลักษณ์แม่โจ้ สื่อถึงความรัก ความสามัคคี ซึ่งเป็นจุดแข็งของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ที่สังคมชื่นชมศรัทธา

ในการนี้จึงมีมติให้เพิ่มคำว่า “แม่โจ้” ครัวฯ จึงมีชื่อเป็น “ครัวอัมมุน พี่เพื่อน้องแม่โจ้” และมอบให้รองอธิการบดี (อ.ชช พชรธรรมกุล) และเลขานุการคือนางสมพร แรกชำนาญ ผู้อำนวยการศูนย์ศิลปวัฒนธรรมรวบรวมข้อมูลรายงานให้มหาวิทยาลัยทราบและอนุมัติโครงการ และให้ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายคือ ผู้บริหารมหาวิทยาลัย ศิษย์เก่าแม่โจ้ผู้ก่อตั้ง บุคลากรภายในมหาวิทยาลัย ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก คณะกรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัย เพื่อบริหารจัดการครัว การจัดตั้งกองทุน ให้ครัวมีความมั่นคงยั่งยืน ตามประกาศมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ลงวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

ครัวอัมมุน พี่เพื่อน้องแม่โจ้ (ต่อ)'

ผลงานที่สำคัญของครัวอ้อมอุ่น พี่เพื่อน้อง ๑. ฝายมีชีวิต และ ศาสตร์แห่งสายน้ำและพันธุ์ไม้

เมื่อเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๐ ครัวอ้อมอุ่น พี่เพื่อน้องแม่โจ้ ได้สร้างชื่อเสียงแก่มหาวิทยาลัยโดยเป็นมหาวิทยาลัยแห่งที่ ๒ ของประเทศไทยที่ได้ทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม (ลำห้วยโจ้) โดยการนำนักศึกษาจากกว่า ๒,๐๐๐ คน จัดทำฝายมีชีวิต จำนวน ๒ ตัว โดยได้ขึ้นทะเบียนภาคีเครือข่ายฝายมีชีวิตแห่งประเทศไทย ได้ลำดับที่ ๔๙๙ และ ๕๐๐ จัดพิธีเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ฯ รัชกาลที่ ๑๐ ในโอกาสที่เจริญ พระชนมายุ ๖๕ พรรษา เมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ซึ่งฝายมีชีวิตทั้ง ๒ ตัวนี้สามารถเก็บกักน้ำสร้างความชุ่มชื้นให้กับลำห้วยโจ้และสวนป่าบุญศรีได้เป็นอย่างดี ทั้งยังทำให้ระบบนิเวศวิทยาดิน น้ำ ปลา สัตว์น้ำและพืชพรรณไม้ต่างๆ กลับคืนมาอุดมสมบูรณ์ และได้ต่อยอดการทำงานจัดทำโครงการศาสตร์แห่งสายน้ำและพันธุ์ไม้ เป็นต้นแบบแห่งการเรียนรู้ให้กับนักศึกษามหาวิทยาลัย พร้อมกับได้นำเสนอบรรจุเป็น “ฐานเรียนรู้วิถีเกษตร วิถีแม่โจ้” อันมีครัวอ้อมอุ่น พี่เพื่อน้อง ฝายมีชีวิต และ ศาสตร์แห่งสายน้ำและพันธุ์ไม้ ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ บูรณาการกับการเรียนการสอนของนักศึกษาและเพื่อให้ทุกภาคส่วนได้ศึกษาดูงานในอัตลักษณ์และจุดแข็งของแม่โจ้ต่อไป

โครงการครัวอ้อมอุ่น พี่เพื่อน้องแม่โจ้ โครงการที่แสดงถึงพลังความรัก ความสามัคคี และความเข้มแข็งของชาวแม่โจ้ การประสานความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างศิษย์เก่ากับมหาวิทยาลัย การพัฒนาอัตลักษณ์แม่โจ้ให้เป็นรูปธรรมที่ชัดเจน มุ่งหวังให้เป็นที่พักของน้องแม่โจ้ ผู้ปกครอง ชุมชน สังคม เสริมสร้างความรักความสามัคคีในหมู่เพื่อนพ้องน้องพี่ มีเกียรติยศ และ ศักดิ์ศรีที่ดั่งาม ประการสำคัญคือเป็นผู้รับผิดชอบต่อสังคมและประเทศชาติ และเป็นโครงการสนองยุทธศาสตร์และสนับสนุนมหาวิทยาลัยแม่โจ้สู่การเป็นมหาวิทยาลัยสีเขียว (Green University) และมหาวิทยาลัยชีวิต (Life University) อันมีการเกษตรเป็นรากฐาน

๒. กิจกรรม “ช่วยแม่เลี้ยงน้อง อ้อมท้องมือแรก”

กิจกรรมหนึ่งในโครงการ “ครัวอ้อมอุ่น พี่เพื่อน้องแม่โจ้” มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ซึ่งเริ่มจัดขึ้นเป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๘ เนื่องจากหลายปีที่ผ่านมาน้องๆ นักศึกษาใหม่ที่เข้าร่วมกิจกรรมรับน้องใหม่มหาวิทยาลัยจะผ่านการรับน้อง ๗ วัน และในวันสุดท้ายรุ่นพี่ๆ ทั้งหลายต่างมาร่วมกันต้อนรับด้วยการเจิมหน้ารับขวัญเข้าสู่การเป็น “ลูกแม่โจ้” ณ บริเวณอนุสาวรีย์พระพิรุณทรงนาค อันเป็นสัญลักษณ์ของการเกษตร ทุกคนต่างเห็นดเห็น้อย อ่อนล้าจากกิจกรรมและประเพณี คณะกรรมการครัวอ้อมอุ่น พี่เพื่อน้อง ต่างมีความเห็นร่วมกันว่าน้องใหม่ทุกคนควรจะได้รับประทานอาหารมื้อแรกเพื่อเป็นการให้กำลังใจและช่วยน้องบรรเทาความหิวในเช้าอันสดใสนี้ ก่อนที่จะแยกย้ายกันไปพักผ่อนและเตรียมตัวกลับบ้านไปพบกับครอบครัวหลังจากมาอยู่ในรั้วมหาวิทยาลัยกว่า ๑๐ วัน

ครัวอ้อมอุ่น พี่เพื่อน้องแม่โจ้ (ต่อ)

ในปีแรก พ.ศ. ๒๕๕๘ คณะกรรมการครัวฯ ระดมทุนจากพี่แม่โจ้บางส่วน ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่กระชั้นชิด จัดทำเป็นข้าวเหนียวหมูπίง น้ำดื่ม และยาอดม ได้มาเพียง ๒,๐๐๐ ชุด ไม่เพียงพอกับน้องๆ ซึ่งมีกว่า ๕,๐๐๐ คน ต่างต้องแก้ปัญหาอุปสรรคแบ่งกันกินเพื่อประทังความหิว

ในปี พ.ศ.๒๕๕๙ คณะกรรมการครัวฯ จึงได้ระดมทุนและปัจจัยจากพี่แม่โจ้ทั่วประเทศ ผ่าน Line กลุ่ม “ครัวอ้อมอุ่น พี่เพื่อน้องแม่โจ้” เพียงแค่ ๙ วัน ผลคือได้รับการตอบรับอย่างดีเกินคาด สามารถระดมเงินทุนจัดทำข้าวเหนียวหมู-ไก่ทอด จำนวน ๕,๐๕๐ ห่อ พร้อมน้ำดื่ม นม ขนม ดูละน้องๆ ได้อย่างครบถ้วน นอกจากนั้นพี่แม่โจ้จากหลายชมรมยังได้มอบวัตถุดิบ ข้าวสาร อาหารแห้ง ขนม มาว่า ปลากระป๋อง วั่นเส้น และอื่นๆ สำหรับไว้ใช้ในการปรุงอาหารให้ อย่างมากมาย ปีนี้ทุกคนอ้อมกายอ้อมใจมีความสุข มีรอยยิ้ม พร้อมความบันเทิง และเสียงเพลงที่พี่จัดหน้าเวทีให้น้องสนุกสนานเพลิดเพลินก่อนที่จะไปร่วมพิธีวางพวงมาลาสักการะอนุสาวรีย์คุณพระช่วงเกษตรศิลปการ ผู้ก่อตั้งมหาวิทยาลัยแม่โจ้ เสร็จสิ้นกิจกรรมการรับน้องใหม่ประจำปี

กิจกรรม “ช่วยแม่เลี้ยงน้อง อ้อมท้องมือแรก” แสดงให้เห็นถึงความรัก ความห่วงใยของพี่แม่โจ้ทั่วประเทศที่มีต่อน้องและเพื่อให้น้องทุกคนได้สัมผัส ความอ้อมและความอุ่นจากข้าวมือแรกที่ได้รับในวันแรก วันที่ได้กลายเป็นลูกแม่โจ้ไว้ไว้ในหัวใจ ทั้งยังจะเชื่อมสายใยลูกแม่โจ้ให้ยั่งยืน เข้มแข็ง มีเกียรติยศ และ ศักดิ์ศรีที่ดงามให้สังคมชื่นชมศรัทธา จากนั้นโครงการนี้ได้ดำเนินติดต่อมาเป็นเวลา ๕ ปี จึงเกิดวิกฤตการณ์โควิด และเปลี่ยนกิจกรรมไปเลี้ยงผู้ปกครองในวันพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแทน ในปี ๒๕๖๔

รวบรวม/เรียบเรียงข้อมูล:

อนุสรณ์ วิจารณ์ปรีชา นักวิชาการศึกษา กองส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม
มหาวิทยาลัยแม่โจ้

ครัวอ้อมอุ่น พี่เพื่อน้องแม่โจ้